स्वेच्छा संघटनांनी चालविलेल्या मागासवर्गीयांच्या वसतिगृहांना मान्यता आणि सहाय्यक अनुदान देण्याबाबतच्या नियमांची सुधारणा.

महाराष्ट्र शासन
समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : बीसीएच-१०९७/प्र.क्र.१०७/मावक-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक: १६ मार्च, १९९८.

वाचा :-१] शासन निर्णय, कामगार व समाजकल्याण विभाग क्रमांक:इबीसी-१०५१/डी, दिनांक ३१ ऑगस्ट, १९५९.
२] शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग क्रमांक : बीसीएच-१०७९/४७२२३/सीआर-४९२/बीसीडब्ल्यु-४ दिनांक २२/११/१९८३.
३] शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक:बीसीएच-१०९५/प्र.क्र.२७२/मावक-४, दिनांक ४.११.१९९५
४] शासन शुध्दीपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक बीसीएच-१०९५/प्र.क्र.२७२/मावक-४, दिनांक ६.३.१९९६
५] शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक:बीसीएच-१०९५/प्र.क्र.२७२/मावक-४, दिनांक २४ मे, १९९६
६] शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक:व्हीएचए-१०९४/प्र.क्र.१७६/मावक-६, दिनांक २५.७.१९९६
७] शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक:बीसीएच-१०९५/प्र.क्र.२८/मावक-४, दिनांक २७.८.१९९६.
८] शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक: बीसीएच-१०९५/प्र.क्र.२७२/मावक-४, दिनांक १२.९.१९९६.
९] शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक:बीसीएच-१०९५/प्र.क्र.२७२/[अ]/मावक-४, दि. ५.३.९७
१०] शासन परिपत्रक, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग, क्रमांक:बीसीएच-१०९७/प्र.क्र.२७२/[अ]/मावक-४, दि. ५.३.९७.

शासन निर्णय :- स्वेच्छा संघटनांनी चालविलेल्या मागासवर्गीयांच्या वसतिगृहांना मान्यता व सहाय्यक अनुदान देण्याबाबतचे नियम वरील अनुक्रमांक १ ते १० येथे नमूद केलेल्या शासन निर्णयान्वये शासनाने तयार केले होते. सदर नियमांपैकी काही नियमांत वेळोवेळी सुधारणा करण्यात आली आहे. योजनेच्या प्रत्यक्ष अंमलबजावणीच्या वेळी आलेल्या प्रशासकीय स्वरूपाच्या अडचणी विचारात घेऊन तसेच विविध वसतिगृह संचालक संघटनांनी वेळोवेळी केलेल्या मागण्या विचारात घेऊन आणि या

...२/-

जिल्हा परिषद
[illegible]
6 APR 1998

समाज कल्याण विभाग
जिल्हा परिषद कोल्हापूर.
7 APR 1998
स. सहायक स. क. अ.

नियमामध्ये वेळोवेळी करण्यात आलेल्या सुधारणांचा समावेश करुन शासन निर्णय तयार करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. शासन आता या निर्णया सोबत जोडलेल्या " जोडपत्र-अ " नुसार स्वेच्छा संघटनांनी चालविलेल्या मागास-वर्गीयांच्या वसतिगृहांना मान्यता आणि सहाय्यक अनुदाने देण्याबाबतच्या सुधारीत नियमांना मान्यता देत आहे. त्यामुळे यापूर्वी या योजनेसंबंधातील वेळोवेळी निर्गमित केलेले सर्व आदेश रद्द करण्यात येत असून यापुढे या सोबतच्या जोडपत्र "अ" मधील सुधारीत नियमावली लागू करण्यात येत आहे. मात्र अनुदान निर्धारण तसेच वित्तीय भाराशी संबंधित बाब जून, १९९८ च्या शैक्षणिक वर्षापासून लागू राहतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

[जे. पी. डांगे]
सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
संचालक, आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
संचालक, शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.
सर्व जिल्हा परिषदांचे समाजकल्याण अधिकारी.
सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी.
सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी.
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई / अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर / निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
निवड नस्ती - कार्यासन क्रमांक-४.

शासन निर्णय, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग क्रमांक:बीसीएच-१०९५/प्र.क्र.१०७/मावक-४, दिनांक १८ मार्च, १९९८ चे सहपत्र.

जोडपत्र "अ"

महाराष्ट्र राज्यातील स्वेच्छा संघटनांनी चालविलेल्या मागासवर्गीयांच्या मुलामुलींच्या वसतिगृहांना मान्यता आणि सहाय्यक अनुदान देण्याबाबतचे नियम.

एक :- नांव

या नियमांना महाराष्ट्र राज्यातील स्वेच्छा संघटनांनी चालविलेल्या मागासवर्गीय मुला-मुलींच्या वसतिगृहांना मान्यता आणि सहाय्यक अनुदान देण्या-बाबतचे नियम असे म्हणता येईल.

दोन :- उद्दीष्ट

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक दर्जा सुधारण्याच्या दृष्टीने त्यांना वसतिगृहाच्या सोयी आणि शैक्षणिक सवलती यांचा फायदा घेण्याबाबत प्रोत्साहन देणे.

तीन :- व्याख्या

[१] वसतिगृह

या योजनेच्या नियमानुसार विद्यार्थ्यांच्या निवासाच्या प्रयोजनासाठी योग्य म्हणून मान्यता दिलेली, सोबत, स्वयंपाक घर, भोजन कक्ष, कोठी घर, प्रसाधन गृह व स्नानगृह आणि वसतिगृह अधिक्षकाचे निवासस्थान यासारख्या आवश्यक सोयींनी युक्त अशी इमारत/घर.

[२] निवासी छात्र

मान्यता प्राप्त शैक्षणिक संस्थांमध्ये आयोजित पूर्णकालीक पाठ्यक्रमाचे शिक्षण घेणारा आणि मागासवर्गीयांच्या वसतिगृहात प्रवेश देण्यात आलेल्या मागास-वर्गीय विद्यार्थी/विद्यार्थीनी.

[३] तपासणी अधिकारी

संचालक, समाजकल्याण, जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी, विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषदेचा समाजकल्याण अधिकारी, समाजकल्याण निरीक्षक किंवा संचालक, समाजकल्याण मुख्य कार्यकारी अधिकारी/ जिल्हा परिषद, विभागीय समाजकल्याण अधिकारी, समाजकल्याण अधिकारी वर्ग-१ व २ यांनी किंवा शासनाने प्राधिकृत केलेला इतर कोणताही शासकीय अधिकारी.

..४/-

(४) स्वेच्छा संघटना

संस्था नोंदणी अधिनियम, १८६० किंवा मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० खाली नोंदणी केलेले कोणतेही अभिकरण/संघटना/संघारोत.

(५) लेखा परिक्षा अहवाल

संबंधित सेवासाठी अभिकरणाच्या बाबतीत नोंदणीकृत सनदी लेखापाल संस्थेच्या लेख्यांची लेखा परिक्षा केल्याबद्दलचा (अभिकरणाची ज्या अधिनियमाखाली नोंदणी करण्यात आली असेल त्या अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित प्रपत्रातील अहवाल

(६) वसतिगृह वर्ष :

१ जून पासून सुरु होणारे आणि ३१ मे रोजी संपणारे वर्ष.

(७) सकस व पुरेसे अन्न

शासनाचे अनुदान मिळणाऱ्या मागासवर्गीयांच्या वसतिगृहाती निवासी छात्रासाठी वेळोवेळी विहीत केलेल्या आहाराच्या प्रमाणानुसार पावधाचे अन्न.

(८) स्थानिक विद्यार्थी :

वसतिगृह ज्या ठिकाणी असेल त्या ठिकाणच्या स्थानिक हद्दीच्या आत ज्याचे आई वडील सामान्यतः रहात असतील असा विद्यार्थी.

भाग :- नियम

१] मागासवर्गीयांच्या वसतिगृहास मान्यता मिळण्यासाठी जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या समाजकल्याण अधिकाऱ्यांमार्फत त्या जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडे वसतिगृहास ज्या शैक्षणिक वर्षात मान्यता मिळविण्यासाठी प्रस्ताव असेल, त्या शैक्षणिक सत्राच्या किमान १ वर्ष आधी (म्हणजे जून पूर्वी) १ वर्ष संस्थेने वसतिगृह चालविलेले असावे. तसेच विहीत नमुन्यामध्ये अर्ज (परिशिष्ट ह) सादर केलेला असावा. सदर अर्जाचा नमुना समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचे कार्यालयात रु. १००/- चलन अथवा रोखीने भरणा करुन उपलब्ध होऊ शकेल.

२] ज्यांच्या व्यवस्थापनाची नोंदणी, संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० किंवा मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त xxxxx अधिनियम, १९५० खाली करण्यात आलेली आहे,

अशी ~~प्रमाणके~~ संस्थांची वसतिगृहे मान्यतेसाठी पात्र असतील.

(३) मान्यतेसाठी अर्ज निकाली काढताना जिल्हयात ज्या ठिकाणी वसतिगृहाची गरज आहे, मागासवर्गीयांच्या नियोजित आराखडयाप्रमाणे जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी ठिकाण लक्षात घेऊन पुढील बाबींनुसार तपासून संचालक, समाजकल्याण यांचेमार्फत शासनाच्या पुर्वानुमतीकरीता कार्यवाही करतील.

(अ) मागासवर्गीय मुले/मुलींची विद्यमान वसतिगृहे, मागासवर्गीय मुले/मुलींची संख्या आणि विद्यमान वसतिगृहातील जागा या गोष्टी विचारात घेता एखादा भागात नवीन वसतिगृह सुरु करणे आवश्यक आहे काय ?

(ब) व्यवस्थापनाने पुढीलप्रमाणे किमान प्रमाण दर्जाच्या सोयी सुविधा उपलब्ध केल्या आहेत काय ?

(१) वसतिगृह परिसर व इमारत सर्व सोयींनी युक्त स्वच्छ असावी. त्याकरिता स्थानिक नगरपालिका वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे प्रमाणपत्र द्यावे.

(२) वसतिगृहाच्या इमारतीत प्रत्येक निवासी छात्रास किमान २४ चौरस फूट ते कमाल ४० चौरस फूट या प्रमाणात शयन व भोजनासाठी पुरेशी जागा आहे काय ?

(३) वसतिगृहातील निवासी छात्रांना सकस व शासनाने विहीत केलेल्या प्रमाणानुसार पुरेसे अन्न आणि निवास व्यवस्था मोफत पुरविण्यात येते काय ?

(क) संस्था आर्थिकदृष्टया संपन्न असण्यासाठी वसतिगृहाचे व्यवस्थापनाकरिता संस्थेच्या नावे बँकेत किमान रु. १०,०००/- कायम स्वरुपी जमा असावे, तसेच मान्यतेच्या वेळी व्यवस्थापनेवर आर्थिक कोणतेही दायित्व अस्तित्वात नसावे.

(ड) शासनाकडून नवीन वसतिगृह सुरु करण्याबाबत मान्यता संख्या व अर्थसंकल्पित तरतूद समाजकल्याण विभागाच्या अर्थसंकल्पात अथवा जिल्हा परिषदेच्या अर्थसंकल्पात उपलब्ध आहे काय ?

[ड] वसतीगृहातील निवासी विद्यार्थ्यांकरिता आवश्यती मैदानी व बैठे खेळांची सोय पुरेशा प्रमाणात आहे/ तसेच दैनंदिन उपयोगातील सर्वसाधारण औषधी संच उपलब्ध आहे काय ?

४] वसतीगृह प्रवेशित विद्यार्थी/विद्यार्थीनींचे आई-वडील किंवा पालक यांचेकडून वसतीगृह चालक संस्थेस कोणत्याही स्वरूपात देणगी स्विकारता येणार नाही.

५] निवासी छात्रांनी शिक्षण विभागाने मान्यता दिलेल्या शाळेतील किंवा इतर कोणत्याही संस्थेतील आयोजित शिक्षणक्रमास नियमितपणे उपस्थित राहिले पाहिजे. जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना कारणे लेखी नमूद करून शासनाने ज्यांना मान्यता दिलेली नाही अशा संस्थेच्या किंवा खाजगी संस्थेमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या तांत्रिक वर्गापैकी जाणाऱ्या निवासी छात्रांच्या बाबतीत जर त्यांना जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांच्या पूर्व मंजूरीने वसतीगृहात प्रवेश देण्यात आला असेल तर अशा विद्यार्थ्यांकरिता अनुदान देण्यास परवानगी देता येईल.

६] या नियमान्वये मान्यता मिळालेल्या कोणत्याही नवीन वसतीगृहात किमान २० अनुसूचित जातीचे [बी. पी. एल] दारिद्र्यरेषेखालील व महाराष्ट्रातील रहिवासी असलेले निवासी छात्र असणे बंधनकारक राहील.

[अ] ज्या ठिकाणी नवीन वसतीगृह स्थापित असेल ते ठिकाण समाज कल्याण अधिकारी यांनी तयार केलेल्या योजनाबध्द आराखड्यात असावे.

[ब] प्रवेशित सर्व विद्यार्थ्यांना अंथरुण-पांघरुणाची व्यवस्था संस्थेने पुरेशा प्रमाणात केलेली असावी.

[क] वसतीगृह इमारतीत छात्राकरिता शौचालय व स्नानगृह पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध असावे.

[ड] वसतीगृहात किमान १ महिना पुरेल एवढा धान्य साठा कोणत्याही तपासणीवेळी उपलब्ध असावा. तसेच छात्रांना सकाळी नाश्ता व दोन्ही वेळेचे भोजनात वरण, भात, पोळी, भाजी या किमान घटकांचा समावेश असावा.

७] वसतीगृहास मान्यता देण्यात आल्यावर त्याच्या सहाय्यक अनुदानाचे प्रदान खालीलप्रमाणे विनियमित करण्यात येईल.

मान्यतेच्या पहिल्या वर्षात व्यवस्थापनास रु. २०००/-[रु १,५००/-आवर्ती आणि भांडीकुंडी, फर्निचर इ. खरेदी करण्याकरिता रु. ५००/- अनावर्ती अनुदान] इतके तात्पुरते अनुदान देण्यात येईल. त्यानंतर मागील वर्षी वसतीगृहाच्या पटावर असलेल्या मागासवर्गीय निवासी छात्रांच्या सरासरी संख्येच्या [वेळोवेळी वसतीगृहास दिलेल्या भेटीच्या आधारे निश्चित केलेली सरासरी] संदर्भात त्या वसतीगृहाच्या अनुदानासाठी पात्र म्हणून निश्चित केलेल्या छात्रांच्या कमाल संख्येच्या अधिनतेने व्यवस्थापनास द्यावयाच्या नियमित अनुदानाची गणना करण्यात येईल

खाली नमूद केलेल्या शर्तींना अधीन राहून वसतीगृहांना खालील दराने अनुदान मंजूर करण्यात येईल-

[एक] निवासी छात्र मुला-मुलींच्या बाबतीत दरमहा रु.३२५/- प्रमाणे दहा महिन्यांसाठी

[दोन] जे निवासी छात्र एकाच इयत्तेत दोनदा नापास झालेले असतील किंवा परिक्षेला गैरहजर राहिल्याने किंवा परिक्षेला बसले नसतील किंवा इतर कोणत्याही कारणांमुळे खंड पडला असेल तर अशा छात्रांसाठी कोणतेही अनुदान अनुज्ञेय राहणार नाही.

[तीन] जे निवासी छात्र महाराष्ट्रव्यतिरिक्त इतर राज्याचे असतील त्यांच्यासाठी कोणतेही अनुदान दिले जाणार नाही. यासंबंधात जी व्यक्ती स्वत: किंवा तिचे आई-वडील वसतीगृहाच्या प्रवेशाच्या तारखेला किमान पंधरा वर्षासाठी महाराष्ट्राचे कायम रहिवाशी असतील अशी व्यक्ती ती महाराष्ट्रातील व्यक्ती असे समजण्यात येईल.

[चार] ज्यांचे आई-वडील किंवा पालक, वसतीगृह ज्या शहरात किंवा गावात असेल त्याच शहरात किंवा गावात राहत असतील आणि ज्यांना त्यांच्या स्वत:च्या घरुन त्यांची शाळा इत्यादींमध्ये उपस्थित राहणे शक्य असूनही वसतीगृहात प्रवेश देण्यात आला असेल अशा छात्रांवर अनुदान अनुज्ञेय राहणार नाही. मात्र बाहेर गावातील अथवा शहरातील वर्ग ५ ते १० वी पर्यंत तसेच १० वी नंतरच्या मान्य महाविद्यालयीन अभ्यासक्रमातील शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना [स्थानिक विद्यार्थी वगळून] वसतीगृहात प्रवेश देण्यास अनुमती राहील व असे विद्यार्थी/विद्यार्थीनी अनुदानास अनुज्ञेय राहतील.

[पाच] स्थानिक विद्यार्थ्यांसाठी कोणतेही अनुदान देण्यात येणार नाही. मात्र मांग, भंगी, कातकरी व गोंड या जातीच्या स्थानिक विद्यार्थ्यांना आणि अनाथ, अपंग व निराश्रित छात्रांना अग्रक्रमाने विहीत टक्केवारीचे अधीन राहून प्रवेश देता येईल व त्यावर विद्यार्थी अनुदान देय राहील.

[सहा] समाज कल्याण विभागाच्या विविध अधिकाऱ्यांनी शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-१०९४/७३/मावक-१, दि. ३१.३.१९९५ नुसार अथवा त्यानंतर वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार केलेल्या तपासणीतील प्रत्यक्ष उपस्थितीच्या सरासरीच्या आधारेच अनुदान निर्धारित केले जाईल. मात्र प्रत्यक्ष तपासणीच्यावेळी वसतीगृह प्रवेशित विद्यार्थी शालेय शिकवणीला, प्रात्यक्षिक[प्रॅक्टीकल]/खेळ, इत्यादी विश्वसनीय कारणाकरिता वसतीगृहाबाहेर गेले असतील व तपासणी अधिकाऱ्यांची तशी खात्री झाली असेल तर तशी नोंद भेटबुकात घेऊन हजेरी अनुज्ञेय करावी. तसेच तपासणीच्या दिवशी शक्यतो शाळा/कॉलेज/पाठ्यक्रम सुरु होण्याच्या अगोदर किंवा नंतर केव्हाही जास्तीत जास्त विद्यार्थी वसतीगृहात हजर असतील अशा सकाळच्या किंवा सायंकाळच्या वेळात [मुलींच्या वसतीगृहाबाबत सकाळी ६ पूर्वी व सायंकाळी ६ नंतरच्या वेळेत पुरुष तपासणी अधिकाऱ्यांनी भेट न देण्याच्या नियमाचे पालन करुन] वसतीगृहांना भेटी देऊन हजेरीबाबत तपासणी करावी.

वसतीगृहाच्या मासिक तपासणीसाठी जाणाऱ्या अधिकारी अथवा कर्मचारी यांनी वसतीगृहात उपस्थित मुलांची हजेरीची संख्या व मुलांची सही नमूद करावीत.

[सात] वसतीगृह प्रवेशित महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या संख्येवर टक्केवारीचे बंधन राहणार नाही व त्यांचेवर देय अनुदान हे इतर प्रवेशित विद्यार्थ्यांवर देय अनुदानाप्रमाणेच संस्थेस अदा केले जाईल. अशा विद्यार्थ्यांपैकी ज्यांना शाळांत परिक्षेनंतरची केंद्र शासनाकडून शिष्यवृत्ती मिळते अशा विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेतून निर्वाह अनुदानाएवढी रक्कम अथवा शिष्यवृत्तीची रक्कम कमी असल्यास पूर्ण शिष्यवृत्तीची रक्कम संबंधित जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी परस्पर कोषागारात भरणा करतील. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[आठ] सहाय्यक अनुदान मिळणाऱ्या वसतीगृहाच्या व्यवस्थापनात एखाद्या नोंदणीकृत सनदी लेखापालाकडून आपल्या लेखाची लेखा परिक्षा करुन घ्यावी लागेल. नंतरच्या वर्षात कोणतेही अनुदान मिळण्यासाठी आधीच्या वर्षाचा लेखा परिक्षा अहवाल चालू वर्षाच्या ऑक्टोबर अखेरपर्यंत जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी किंवा समाज कल्याण अधिकारी यांना सादर केला असला पाहिजे. त्याचप्रमाणे संस्थेकडून सनदी लेखापालाच्या लेखा परिक्षा अहवालाचा मागील वर्षाचा अनुदान विनियोग अहवाल प्रत्येक वर्षी ऑक्टोबर अखेरपर्यंत प्राप्त करुन घ्यावा. संबंधित संस्थेने या मुदतीत सदर अहवाल सादर न केल्यास एकूण देय अनुदानाच्या ५ टक्के एवढ्या रकमेत कपात करण्याच्या दंडात्मक कार्यवाहीस संस्था पात्र राहील.

[नऊ] अनुदानाचे निर्धारण

वसतीगृह चालविण्याबाबतच्या नियमित निर्धारित केलेल्या संबंधित अटी पूर्ण करण्याच्या अधीनतेने वसतीगृह पुढीलप्रमाणे सहाय्यक अनुदान मिळण्यास पात्र आहे. :-

[अ] दरडोई अनुदान : नवीन मान्यता दिलेल्या वसतीगृहास मागील वर्षी संस्थेने केलेल्या मान्य बाबींवरील एकूण खर्चाच्या ६० टक्के किंवा मंजूर संख्येनुसार प्रत्यक्ष प्रवेश दिलेल्या छात्रांच्या सरासरी संख्येप्रमाणे १० महिन्यांकरिता निश्चित दराने आकारण्यात येणाऱ्या रकमेच्या ६० टक्के इतकी रक्कम अग्रीम अनुदान म्हणून मंजूर करण्यात येईल. पहिला हप्ता ६० टक्के माहे जुलैमध्ये तर दुसरा हप्ता ४० टक्के माहे जानेवारीमध्ये अथवा उशिरात उशिरा माहे मार्च पूर्वी वितरीत करण्यात येईल. तथापि समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी सदर वसतीगृहास भेट देऊन वसतीगृह समाधानकारक चालू असल्याची

खात्री केली असावी. अग्रीम अनुदान हे खालील शर्तींच्या अधीन राहून मंजूर करण्यात येईल.

स्वयंसेवी संस्थेकडून सनदी लेखापालांच्या लेखा परिक्षण अहवालासह मागील वर्षाचा अनुदान विनियोग अहवाल प्रत्येक वर्षी ऑक्टोबर अखेरपर्यंत प्राप्त करुन घ्यावा. संबंधित संस्थेने या मुदतीत सदर अहवाल सादर न केल्यास एकूण देय अनुदानाच्या ५ टक्के पर्यंतच्या रकमेस कपात करण्याच्या दंडात्मक कार्यवाहीस संस्था पात्र राहील.

प्रचलित नियमावलीतील इतर सर्व बाबींची पूर्तता करुन घेऊन संबंधित वेळेत अनुदान देणेबाबत समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद जबाबदार राहतील.

अनुदानाचा पहिला हप्ता हा आधीच्या वर्षाच्या वार्षिक आवर्ती अनुदानाच्या ६०% इतक्या मर्यादित असेल आणि तो कार्याच्या अखेरीस समायोजित करण्याच्या अधीनतेने असेल आणि खबरदारीचा उपाय म्हणून जर वसतीगृह वित्तीय वर्ष संपण्यापूर्वी बंद करण्यात आले असेल तर अग्रीम अनुदानाची रक्कम परत घेण्यात येईल. आणि जर संचालक, समाज कल्याण यांनी किंवा जिल्हा परिषदेच्या समाज कल्याण अधिकाऱ्याने मागणी केल्यावर उक्त रक्कम परत करण्यात आली नाही तर ती रक्कम जमीन महसूलाच्या थकबाकी प्रमाणे वसूल करण्यात येईल असा करारनामा व्यवस्थापनाकडून करण्यात यावा.

चालू वर्षासाठी दिलेल्या ६० टक्के अग्रीम अनुदानाचा विनियोग वसतीगृह व्यवस्थापनाकडून शासनाची खात्री वसतीगृह तपासणी अधिकारी तथा प्राधिकृत केलेले अधिकारी आपल्या तपासणीत करतील आणि या अधिकाऱ्यांनी, वसतीगृह तपासणीकरिता दिलेल्या भेटीत निदर्शनास आलेल्या प्रत्यक्ष उपस्थित विद्यार्थी संख्येच्या सरासरीप्रमाणे अंतिम ४० टक्के अनुदानाचे अंकेक्षण करुन समायोजित करण्यात येईल. मात्र वसतीगृहातील संपूर्ण विद्यार्थ्यांची उपस्थितीची सरासरी ७५% किंवा त्याहून अधिक आल्यास विद्यार्थी संख्येवर एकदम पूर्ण अनुदान मिळण्यास संस्था पात्र राहील.

[ब] अधिक्षकाच्या वेतनावर अनुदान :- पूर्णकालीन अधिक्षकाची शैक्षणिक पात्रता एस. एस. सी पास असावी. पूर्णकालीन अधिक्षक हा दरमहा रु. ५००/- किंवा व्यवस्थापनाने अधिक्षकाच्या वेतनावर खर्च केलेल्या रकमेच्या ५० टक्के रक्कम यापैकी जी रक्कम कमी असेल त्या रकमेइतके सहाय्यक अनुदान मिळण्यास संस्था पात्र असेल.

[क] वसतीगृह भाडे अनुदान :- वसतीगृहाच्या इमारतीच्या भाड्याबद्दल व्यवस्थापनाने केलेल्या खर्चाच्या ७५ टक्के इतके सहाय्यक अनुदान मिळण्यास व्यवस्थापन पात्र असेल. मात्र त्यासाठी व्यवस्थापनाने दिलेले भाडे वाजवी असल्याबाबत आणि भाड्याची जागा आवश्यक त्या काळ व किमान गरजेपेक्षा कमी किंवा जास्त नसल्याबाबतचे सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे कार्यकारी अभियंत्याने आणि समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी प्रमाणित केले असले पाहिजे.

[ड] इमारत परिरक्षण अनुदान :- व्यवस्थापनाच्या मालकीच्या वसतीगृह इमारतीसाठी अनुदान खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या मर्यादेच्या अधिनतेने, व्यवस्थापनाने केलेल्या खर्चावर अनुज्ञेय असेल. इमारतीचे भांडवली मूल्य नक्की जाणून घ्यावे. एकूण भांडवली मूल्यांच्या ७.५ टक्के इतकी रक्कम निर्धारित करण्यात यावी. परिरक्षण अनुदान अशा रितीने निर्धारित केलेल्या भांडवली मूल्याच्या ७.५ टक्क्यांच्या ५० टक्के दराने निश्चित करण्यात यावे. ही रक्कम परिरक्षण अनुदान म्हणून देण्यात येईल. मात्र, त्यासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या कार्यकारी अभियंत्यांचे त्या रकमेच्या वाजवीपणाबाबतचे प्रमाणपत्र सादर करावे लागेल. जेव्हा परिरक्षणासाठी केलेला प्रत्यक्ष खर्च हा अशा रितीने काढलेल्या अनुदानापेक्षा कमी असेल तेव्हा फक्त प्रत्यक्ष खर्चाइतकी रक्कम परिरक्षण अनुदान म्हणून देण्यात यावी.

[इ] अनावर्ती अनुदान :- संस्थेच्या पहिल्या वर्षी व्यवस्थापन, भांडीकुंडी, फर्निचर इत्यादींच्या खरेदीसाठी रु. ५००/- इतके अनावर्ती अनुदान मिळण्यास पात्र असेल. त्यानंतर व्यवस्थापन तीन वर्षांच्या कालांतराने निवासी छात्रांसाठी भांडीकुंडी, फर्निचर, खेळांच्या वस्तू इत्यादींसारख्या गोष्टी पुरविण्यासाठी निधींच्या उपलब्धतेच्या अधीनतेने मंजूर झालेल्या प्रवेश संख्येनुसार प्रत्येकी रु. २५/- प्रमाणे अनावर्ती अनुदान मिळण्यास पात्र असेल. हे अनुदान मंजूरीच्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या आत वापरण्यात आले नाही तर त्यापैकी न वापरलेली रक्कम वसूल करण्यात यावी. यासाठी व्यवस्थापन, जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिका-यांकडे (विहित "ड" संलग्न नमुन्यात) अर्ज करील.

[फ] दंड वसूल करणे :- खालीलपैकी कोणत्याही उणिवांबद्दल जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिका-यास/समाज कल्याण अधिका-यास अथवा संचालक, समाज कल्याण यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिका-यास व्यवस्थापनावर कोणत्याही वेळी प्रत्येक प्रकरणात रु. १०००/- (रुपये एक हजार फक्त) पर्यंत दंड आकारता येईल आणि सदर दंडाची रक्कम व्यवस्थापनास द्यावयाच्या अनुदानातून वजा करण्यात येईल.

[१] सुखसोयी पुरेशा आणि स्वीकृत प्रमाण दर्जाच्या नसणे (खेडेगावांखेरीज इतरत्र संडास, बाथरूम, दिव्यांची सोय, प्रमाणित दर्जाचा आहार, पाणी इत्यादी)

[२] निकृष्ट/अपुरे अन्न

[३] अभिलेख अद्ययावत ठेवलेले नसणे.

[४] स्वच्छता राखलेली नसणे.

[५] निवासी छात्रांची उपस्थिती वार्षिक सरासरी ७५ टक्क्यांपेक्षा कमी असणे.

[६] किमान १ महिना पुरेल एवढा धान्यसाठा वसतीगृहात सहोदित उपलब्ध नसणे.

[७] इमारत निवासी व्यवस्थेच्या पुरेशी नसताना मंजूर संख्येपेक्षा विनापरवानगीने जादा विद्यार्थी भरणा करणे.

[८] विद्यार्थ्यांकडून फी वसूल करणे.

[९] वसतीगृह प्रवेशितांसाठी शौचालय व स्नानगृहाची सोय उपलब्ध नसणे.

यांशिवाय असमाधानकारक व्यवस्थेमुळे वसतीगृहाच्या मंजूर संख्येत कपात करण्यात येईल.

[ग] मंजूर संख्येत वाढ :- व्यवस्थापन निरनिराळ्या शर्तींच्या अधिनतेने निवासी छात्रांच्या केवळ मंजूर संख्येवर सहाय्यक अनुदान मिळण्यास पात्र असेल. वसतीगृहातील छात्रांच्या विहीत संख्येत वाढ करू इच्छिणाऱ्या वसतीगृह व्यवस्थापनाने जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडे विहीत नमुन्यात [परिशिष्ट "क"] अर्ज करावा. जर शर्ती पूर्ण केलेल्या असतील आणि तशा वाढीसाठी, असमाधानकारक व्यवस्थापनामुळे कपात करून उपलब्ध झालेल्या, मान्य विद्यार्थी संख्येच्या कोट्यातून /जिल्ह्यातील वापरात न आलेल्या मान्य विद्यार्थी संख्या आणि जिल्हा परिषदेच्या अर्थसंकल्पात तरतूद उपलब्ध असेल तर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संचालक, समाज कल्याण, पुणे यांचेमार्फत शासनाची पूर्वानुमती घेऊन मंजूर संख्येत वाढ करण्याच्या प्रस्तावास [illegible] देतील. नंतरच्या वर्षापासून वसतीगृह वाढीव मंजूर संख्येवर सहाय्यक अनुदानही मिळण्यास पात्र असेल. मात्र विद्यार्थी संख्या [illegible] शासनाने वेळोवेळी संबंधित जिल्ह्यासाठी ठरवून दिलेल्या मंजूर केलेल्या विद्यार्थी संख्येपेक्षा अधिक होता कामा नये. [illegible] संख्येच्या पूर्ण क्षमतेने मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना सवलतीचा लाभ मिळावा म्हणून कमी प्रवेशित/अत्यल्प उपस्थिती असणाऱ्या वसतीगृहांबाबत निकषांच्या अधिनतेने तात्काळ कार्यवाही करावी.

[९] प्रवेशासाठी कार्यपध्दती

[एक] व्यवस्थापनाने विस्तृत प्रसिध्दी देऊन अर्ज मागवावेत.

[दोन] मागासवर्गातील म्हणजे अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती आणि भटक्या जमाती यातील सर्व विद्यार्थ्यांना प्रवेश मुभा असेल. मिळालेल्या सर्व अर्जाची नोंद [illegible]

प्रवर्गनिहाय नोंदवहीमध्ये करण्यात येईल. मागासवर्गीयांच्या विविध प्रवर्गासाठी खालील टक्केवारीप्रमाणे प्रवेश देण्यात यावा.

१] अनुसूचित जाती	८०.%
२] अनुसूचित जमाती	१०.%
३] विमुक्त जाती व भटक्या जमाती	५.%
४] विशेष मागास. प्रवर्ग	२.%
५] अंध व अपंग व्यक्ती	३.%

प्रवेशासाठी मागासवर्गीयांच्या निरनिराळ्या प्रवर्गासाठी निश्चित केलेल्या टक्केवारीमध्ये अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती आणि भटक्या जमाती इत्यादीतील सैनिकांच्या मुलांना व मुलींना आणि इतर अवलंबितांना तसेच बाल कामगारांना अधिक सवलती देण्यात यावी.

[तीन] अनुसूचित जातीसाठी राखून ठेवलेल्या जागांपैकी, महानगरपालिका क्षेत्रात व "अ" वर्गाच्या नगरपालिका क्षेत्रात १४ टक्के जागा "मांग व मेहतर" जातीसाठी [मांग जातीसाठी ७ टक्के आणि मेहतर जातीसाठी ७ टक्के] आणि जिल्हा व तालुका पातळीवर १० टक्के जागा [मांग व मेहतर जातीसाठी प्रत्येकी ५ टक्के] एकत्रितपणे राखून ठेवण्यात येतील.

[चार] जर अधिकारे प्रयत्न केल्यानंतरही अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती आणि इतर मागासवर्गीय व आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय यापैकी कोणत्याही विशिष्ट प्रवर्गासाठी राखून ठेवलेल्या जागा रिकाम्या राहिल्या तर त्या खालील प्राधान्य-क्रमानुसार भरण्यात याव्यात.

१] मांग व भंगी जातीचे विद्यार्थी
२] विमुक्त जाती व भटक्या जमातीचे विद्यार्थी
३] अनुसूचित जमातीचे विद्यार्थी
४] अनुसूचित जातीचे विद्यार्थी
५] इतर मागासवर्गीय व आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थी

वसतीगृहाचे व्यवस्थापन, अशाप्रकारे जागांमध्ये बदल करण्यासाठी जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांकडे जिल्हा परिषदेच्या समाज कल्याण अधिकाऱ्यांकडे विहीत नमुन्यात[परिशिष्ट "ड"] विनिर्दिष्ट-पूर्वक अर्ज करील. जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना एकंदर परिस्थितीची पाहणी केल्यानंतर तसे करण्याबाबतची कारणे नमूद करून शासनाच्या पूर्वमान्यतेने अशाप्रकारे बदल करण्यास परवानगी देता येईल. अशा रितीने जागांमध्ये बदल करण्यास देण्यात आलेली परवानगी ही त्या विशिष्ट शैक्षणिक वर्षापुरतीच असेल.

(ड) आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनाही वसतीगृहात प्रवेश देता येईल. मात्र त्यासाठी मंजूर जागांपेक्षा आणखी जादा जागा उपलब्ध असल्या पाहिजेत. मंजूर जागांपेक्षा आणखी २० टक्क्यांपर्यंत अशा विद्यार्थ्यांना प्रवेश देता येईल. आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या २० टक्के जागांपैकी १५ टक्के जागा इतर मागासवर्गातील आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी आणि राहिलेल्या ५ टक्के जागा इतर जातीसाठी राखून ठेवण्यात येतील.

(ढ) बाहेरगावच्या इयत्ता ५ वी पासूनच्या सर्व मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना प्रवेश देण्यात येईल. तथापि अनाथ, अपंग, निराश्रित विद्यार्थ्यांना प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.

(ण) ज्या गावी ७ व्या इयत्तेपुढील शिक्षणाची स्थानिकरित्या सोय उपलब्ध नाही अशा गावातून आलेल्या मागासवर्गीय / आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना प्रवेशासाठी प्राधान्य देण्यात येईल.

(त) ज्यांच्या आई-वडीलांचे किंवा पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रु. २४,०००/- पेक्षा किंवा शैक्षणिक प्रयोजनासाठी शासन वेळोवेळी विहित करील अशा उत्पन्नाच्या मर्यादेपेक्षा अधिक नसेल अशा मागासवर्गीय व आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना वसतीगृहात प्रवेश देता येईल.

(थ) व्यवस्थापन प्रत्येक वसतीगृहासाठी बँकेत एक स्वतंत्रपणे खाते उघडील. वसतीगृहाचा अधिक्षक आणि व्यवस्थापनाचा स्थानिक कोषाध्यक्ष हे खाते संयुक्तीकपणे चालवतील.

(द) व्यवस्थापन आणि वसतिगृहाचा अधिक्षक समाजकल्याण विभागाच्या तपासणी अधिकाऱ्यास वेळोवेळी हवी असेल ती माहिती तत्परतेने बिनतक्रारपणे पुरवील. व्यवस्थापन समितीच्या बैठकीच्या कार्यवृत्ताची एक प्रत जिल्हा परिषदेच्या समाजकल्याण अधिकाऱ्यांकडे पाठवील.

(ध) अनुदान मिळणारी मागासवर्गीय मुलींची वसतीगृह महिला तपासणी अधिकाऱ्यास तपासणीसाठी सर्व वेळी खुली असतील. तथापि कोणत्याही पुरुष तपासणी अधिकाऱ्याने सायंकाळी ६ ते सकाळी ६ वाजेपर्यंत मुलींच्या वसतीगृहास भेट देता कामा नये. मुलांच्या वसतीगृहाचा संबंध असेल अशी वसतीगृहे तपासणी अधिकाऱ्यांना तपासणीसाठी कोणत्याही वेळी खुली असतील.

(न) वसतीगृहाची व्यवस्था समाधानकारकरीत्या पाहिली जात नाही. असे अधिकाऱ्यास प्रथम दर्शनी पुरावा ज्या प्रकरणात असेल अशा प्रकरणी तपासणी अधिकाऱ्यांना सदर वसतिगृहाच्या कामकाजाची चौकशी करण्याचा आणि वसतिगृहाच्या व्यवस्थापनाच्या संबंधात विशेषत: हिशोब ठेवणे, नोंदवह्या व अभिलेख ठेवणे, कर्मचारीवर्ग यासंबंधी माहिती आणि निवासी छात्रांचे

वर्तन चांगले राहील व त्यांच्यात शिस्त राहील याची खात्री करून घेण्यासाठी केलेल्या व्यवस्थेच्या संबंधात चौकशीच्या प्रयोजनासाठी माहिती देणे संस्थेवर बंधनकारक राहील. तशी सर्व माहिती देण्याविषयी व्यवस्थापनाने नकार दिला तर सदर वसतीगृहाची मान्यता काढून घेतली जाण्यास पात्र राहील.

[तेरा] व्यवस्थापनाने योग्य हिशोब ठेवण्यासाठी खालील तपशीलाप्रमाणे आणि वेळोवेळी निर्देश देण्यात येईल, त्याप्रमाणे अभिलेख व नोंदवह्या ठेवल्या पाहिजेत. वसतीगृहाचे सर्व अभिलेख व नोंदवह्या वसतीगृहातच ठेवण्यात याव्यात आणि आवश्यक असेल तेव्हा त्या तपासणी अधिकाऱ्यांना सादर करण्यासाठी जतन करण्याबाबत आवश्यक ती काळजी घेण्यात यावी. त्याचबरोबर आजारी छात्रांची माहिती वैद्यकीय उपचारविषयक माहितीचे रजिस्टरदेखील असावे.

नोंदवह्यांची यादी	जतन करावयाचा कालावधी
१] निवासी छात्रांची सामान्य नोंदवही	कायम
२] रोकड वही/खाते वही/प्रमाणकांची फाईल	कायम
३] निवासी छात्रांची उपस्थिती नोंदवही	५ वर्षे
४] जडसंग्रह व स्थावर मालमत्ता नोंदवही	कायम
५] अन्नधान्य व इतर उपयोगी जिनसांची दैनंदिन खप दर्शविणारी आणि कपडे अंथरूण-पांघरूण व औषधे यांव्यतिरिक्त इतर आवश्यक वस्तूंची संग्रह नोंदवही	५ वर्षे
६] निवासी छात्रांची शैक्षणिक प्रगती दर्शविणारी नोंदवही	५ वर्षे
७] देणगी नोंदवही	कायम
८] आलेल्या प्रवेश अर्जांची प्रवर्गनिहाय संख्या आणि प्रवेश दिलेल्यांची प्रवर्गनिहाय संख्या दर्शविणारी प्रवेश नोंदवही	५ वर्षे
९] भेट-पुस्तक	कायम
१०] ग्रंथालय नोंदवही	कायम
११] वैद्यकीय उपचार नोंदवही	५ वर्षे
१२] आवक व जावक नोंदवही	३ वर्षे
१३] मुलींची मासिक पाळी नोंदवही	१० वर्षे

२०] मान्यता काढून घेणे

गंभीर स्वरूपाच्या उणिवा आणि/किंवा गैरव्यवस्थापन असेल अशा प्रकरणांत मुख्य कार्यकारी अधिकारी, पुणे/संचालक, समाज कल्याण यांच्या पूर्व परवानगीने वसतीगृहाची मान्यता काढून घेता येईल. आढळून आलेल्या सर्व उणिवांच्या बाबतीत व्यवस्थापनाला न चुकता "कारणे दाखवा नोटीस" बजावून

[illegible] स्पष्टीकरण मागविण्यात यावे. व्यवस्थापनाला याबाबतीत आपले म्हणणे स्पष्ट करण्यासाठी पुरेसा अवधी देण्यात यावा. असे स्पष्टीकरण मिळाल्यावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी स्पष्टीकरणाची छाननी करतील आणि [illegible] नाही तर याबाबतची कारणे नमूद करुन वसतीगृहाची मान्यता संचालक, समाज कल्याण, पुणे यांच्या पूर्व परवानगीने काढून घेतील. मान्यता काढून घेतल्याच्या आदेशामध्ये विनिर्दिष्ट तारीख नमूद करतील.

मुख्य कार्यकारी अधिका-यांच्या निर्णयाविरुध्द सचिव, समाज कल्याण विभाग, महाराष्ट्र शासन यांजकडे अपील करता येईल. व्यवस्थापनाने, मान्यता काढून घेण्याबाबतचा आदेश मिळाल्यापासून ३० दिवसांच्या आंत अपील दाखल केले पाहिजे. [illegible] अपील रु. २०/- च्या मुद्रांक कागदावर सादर करणे आवश्यक आहे. असा सादर केलेल्या अपीलाची प्रतिलिपी संचालक, समाज कल्याण, पुणे संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी [illegible] संबंधित समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनाही पाठवाव्यात [प्रतिलिपी करीता मुद्रांक कागदाची आवश्यकता नाही]

एखाद्या वसतीगृहाची मान्यता काढून घेण्यात आली असेल आणि त्या बंद वसतीगृहाच्या ऐवजी नवीन वसतीगृहाला मान्यता द्यावयाची असेल तेव्हा नवीन वसतीगृहाला मान्यता देण्यास मुख्य कार्यकारी अधिका-यास संचालक, समाज कल्याण यांच्यामार्फत शासनाची परवानगी घ्यावी लागेल. एखाद्या वसतीगृहाची मान्यता [illegible] सत्राच्या मध्येच काढून घेण्यात आली असेल तर त्या वसतीगृह प्रवेशित विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होणार नाही यासाठी शैक्षणिक वर्ष संपेपर्यंत आवश्यक उपाययोजना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी करणे क्रमप्राप्त आहे. त्यासाठी वसतीगृहाची मान्यता काढलेल्या गावांत/शहरात किंवा अन्यत्र दुसरे या योजनेतील मान्यता प्राप्त वसतीगृह असल्यास अशा वसतीगृहात या विद्यार्थ्यांची [illegible] करावी.

[illegible] वसतीगृह व्यवस्थापनास बंधनकारक असे जादाचे नियम

[illegible] अनुदान मिळणा-या वसतीगृहाच्या व्यवस्थापनाने [illegible] [illegible] शर्तीशिवाय आणखी पुढील शर्तीचेही पालन केले पाहिजे.

[एक] वसतीगृहाचे ठिकाण किंवा भाड्याने घेतलेली इमारत, जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिका-यांच्या पूर्व परवानगी शिवाय बदलता येणार नाही.

[दोन] जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिका-यांच्या पूर्व [illegible] शिवाय वसतीगृहाचे व्यवस्थापन इतर कोणत्याही अभिकरणाकडे [illegible] हस्तांतरीत करता येणार नाही.

[illegible] अधिक्षकाच्या नेमणुकीसाठी पूर्वमान्यता मिळविण्यात [illegible] नेमणूक केलेल्या अधिक्षकाला जिल्हा परिषदेच्या [illegible] अधिका-यांच्या मान्यतेशिवाय काढून टाकता [illegible] [illegible] छात्र किंवा कर्मचारी कोणत्याही राजकीय [illegible] [illegible] चळवळीत भाग घेणार नाहीत किंवा [illegible] [illegible] देणार नाहीत. स्वतः चळवळ करणार नाहीत [illegible] [illegible] नाहीत याची व्यवस्थापनाने खात्री करुन घेतली पाहिजे.